సేకరణ-సంపాదకత్వం: కాత్యాయనీ విద్మహే

తెలుగు ఆధునిక సాహిత్యప్రపంచంలో బుచ్చిబాబుగా పసిద్ధులైన శివారాజువెంకట సుబ్బారావు కథా రచయిత, నవలాకర్త, నాటక, నాటికా రచయిత, వ్యాసకర్త, సాహిత్య వివేచనా తత్వరుడు, ఆత్మ కథారచయిత, కవి, చిత్రకారుడు. 1946లో వెలువడిన ఆయన 'చివరకు మిగిలేది' నవలకు తెలుగు నవలా చరిత్రలో ఒక విశిష్టస్థానముంది. ఆయన 60 కథల వరకూ వ్రాశారు. ఆద్యంతాలు - మధ్య రాధ, ఉత్తమ ఇల్లాలు, ఒకే నిద్ర - ఎన్ని కలలు వంటి నాటకాలనూ, శిష్యరక్షిత, ఒమర్ ఖయ్యాం, రాయల కరుణకృత్యం లాంటి నాటికలనూ రాశారు. షేక్ స్పియర్ సాహితీ పరామర్శ చేశారు. 'నా అంతరంగ కథనం' అనే బాల్యజీవితానికి సంబంధించిన ఆత్మకథనూ, 'నన్ను మార్చిన పుస్తకం' అనే తన వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రభావితం చేసిన పుస్తక ప్రభావక శక్తి పరిచయాన్నీ రాశారు. బుచ్చిబాబు రచనల్లో ఆయన బహుముఖ సృజనాత్మక సాహిత్య వ్యక్తిత్వాన్ని వెల్లడించేవి ఆయన రాసిన కథలు. కథారచనలో సమకాలిక కథారచయితల కంటే భిన్నంగా తనదైన ధోరణినీ, శైలినీ, కథా శిల్పాన్నీ ఏర్పరచుకున్న రచయిత బుచ్చిబాబు. - ***కేతు విశ్వనాథరెడ్డి (దీపధారులు పుస్తకంలో)***

బుచ్చిబాబు డైరీలు - సమయం, సందర్భం

సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ, వైజ్ఞానిక సాహిత్య కళారంగాలలో చేసిన విశేషకృషివల్ల ప్రసిద్ధికి వచ్చిన వ్యక్తుల జీవితాలను పునర్నిర్మించి తరువాతి తరాలవాళ్ళకందించటానికి ఆయా వ్యక్తులు వ్రాసుకున్న డైరీలను - ఉత్తరాలను మించిన అధికారిక ఆధారాలు వేరేవీలేవు. ముఖ్యంగా సాహిత్య రంగంలో రచయితల వాఙ్మయ జీవిత సూచికలను సిద్ధం చేయటంలో భాగంగా వారి వాఙ్మయ జీవిత విశిష్టతలను వ్యక్తం చేసే డైరీలను - ఉత్తరాలను ప్రచురించటం ప్రయోజనకారిగా వుంటుంది.

డైరీ - దినచర్య రచన. వ్యక్తుల నిత్యజీవిత విషయాలను, కుటుంబ సంబంధాలను, స్నేహ సంబంధాలను, వృత్తిపర విషయాలను మాత్రమే కాక వాళ్ళ అభిరుచులను, అభిప్రాయాలను, కాంక్షలను, ఆంతర్యాలను, అలవాట్లను, ప్రవర్తనారీతులను, ఆశాభంగాలను పట్టి చూపించేది డైరీ. డైరీ వ్రాయటం అంటే వ్యక్తులు తమ అంతరంగాన్ని తామే తమముందు పరిశీలనకు పెట్టుకోవడమన్నమాట. ఏ

దాపరికాలు, భయాలు, వంచనలు లేకుండా అంతరంగాలను విప్పిపరచే వీలుండటం వల్ల డైరీలు చాలావరకు రచయిత అసలైన వ్యక్తిత్వానికి నిలువుటద్దాలుగా ఉంటాయి.

డైరీలు - ఉత్తరాలు ఆ వ్యక్తులకు సంబంధించిన విస్తృత సమాచారాన్నందిస్తాయి. ఈ విస్తృత సమాచారం తత్కాలంలో దానంతట అదిగా సాధించే ప్రయోజనం పెద్దగా వుండకపోవచ్చు. కానీ తరువాత తరువాత ఆ వ్యక్తులను చుట్టుకుని జరిగే పరిశోధనలకు ముడిపదార్థంగా పనిచేస్తూ మార్గదర్శక సూత్రాలను నిర్దేశించగల స్థితిలో వుంటుందనటంలో సందేహంలేదు. ఈ సందర్భంలో డైరీలను - ఉత్తరాలను చెత్తకింద తీసిపారేసిన వాళ్ళున్నప్పటికి అలాంటి వాటి ఆధారంతోనే వర్జీనియావుల్ఫ్ వంటి రచయితలు చక్కని జీవిత చరిత్రలను రూపొందించిన విషయం గమనించవచ్చు.

ఈ క్రమంలో సామాజిక సాహిత్య రంగాలలోని మనుషుల డైరీలకు మరింత ప్రాధాన్యత ఉంది. సమకాలీన సామాజిక రాజకీయాంశాల పట్ల రచయిత ప్రతిస్పందనా స్థాయిని, చైతన్యాన్ని, రచయిత సాహిత్య దృక్పథం రూపొందుతున్న క్రమాన్ని అర్థం చేసుకొనటానికి ఈ విధంగా డైరీలు వల్ల లభించే విస్తృత సమాచారం తోడ్పడుతుంది. అసలు సాహిత్యరంగంలో డైరీలను ఉత్తరాలను సేకరించి అధ్యయనానికి వీలుగా సంపాదించి ప్రచురించటం పాశ్చాత్య భాషాసాహిత్యాలననుసరించి వచ్చిన సంప్రదాయమే. 1857 తరువాత తెలుగు సాహిత్యంలో వచ్చిన నూతన పరిణామం ఫలితమిది. ఈ క్రమంలో గురజాడ అప్పారావుగారి డైరీలు - లేఖలు, కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి డైరీలు - లేఖలు, విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి డైరీలు - లేఖలు ప్రచురించబడ్డాయి. 2007లో మనసు ఫౌండేషన్ ప్రచురించిన 'రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రి రచనా సాగరం' పుస్తకంలో 1935 నుండి 1941 వరకు లభించిన రావిశాస్త్రి డైరీలు చేర్చబడ్డాయి

ఆధునిక కాలంలో తెలుగుభాషా సాహిత్య రంగాలలో డైరీలను - ఉత్తరాలను సంపాదించి, ప్రచురించి అధ్యయనావకాశాలను విస్తృతం చెయ్యాలన్న దృక్పథం రోజురోజుకీ బలపడుతున్నది. ఈనాడు అటు రచయితలు - ఇటు విమర్శకులు రచయితల డైరీలను, ఉత్తరాలను బయటపెట్టటం ద్వారా ఆయా రచయితల రచనల గురించి కొత్త కొత్త విషయాలను తెలుసుకోవటం ఎట్లా వీలవుతుందో చెప్తున్నారు.

నిజానికి బుచ్చిబాబు డైరీలను 1983 లోనే బుచ్చిబాబు వాఙ్మయ జీవిత సూచికలో భాగంగా అచ్చువేయటం జరిగింది . 1978-1983 మధ్యకాలంలో చివరకు మిగిలేది నవల మీద పిహెచ్‌డి కి పరిశోధన చేస్తూ బుచ్చిబాబు సాహిత్య వ్యక్తిత్వాన్ని దృక్పథాన్ని అర్థం చేసుకొనటానికి ఆయన సమస్త సాహిత్యాన్ని సేకరిస్తూ అధ్యయనం చేస్తున్న ఆరోజుల తపనను తీర్చిన సాహిత్యంలో బుచ్చిబాబు డైరీలు, ఉత్తరాలు ప్రధానమైనవి. బుచ్చిబాబుగారి భార్య శివరాజు సుబ్బలక్ష్మి గారు విశాల హృదయంతో అవి అన్నీ చూడటానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చారు. 1980 మేలో వారం రోజులు, జూన్‌లో వారం రోజులు, జులైలో వారం రోజులు - 1981 జులైలో మరో వారం రోజులు హైదరాబాదులో వారింట్లోనే వుండి డైరీల పని చూసుకోవటం జరిగింది. యింకా మిగిలివున్న డైరీలను నాతోపాటు వరంగల్‌కు తీసుకొచ్చుకోవటానికి సుబ్బలక్ష్మిగారంగీకరించటంతో - తెచ్చుకున్న డైరీలపని 1981 సెప్టెంబర్‌లో కొంత, 1982 జనవరిలో మరికొంత చేసుకోగలిగాను. 1982 మార్చిలో మళ్ళీ ఒకసారి హైదరాబాదు వెళ్ళి మూడు రోజులుండి డైరీల పని పూర్తిచేసుకుని వచ్చాను.

బుచ్చిబాబు వ్రాసుకున్న డైరీలు మొత్తం 18 లభించాయి. వాటిలో మొదటిది 1935 సంవత్సరపు డైరీ. ఆ తరువాత నాలుగు సంవత్సరాల డైరీలు లేవు. 1940 సంవత్సరపు డైరీ ఉంది. ఆ తరువాత ఆరు సంవత్సరాల డైరీలు లేవు. మళ్ళీ 1947-48 సంవత్సరపు డైరీలు వున్నాయి. 1949 సంవత్సరపు డైరీలేదు. 1950 డైరీ వుంది. 1951 డైరీ లేదు. 1952 డైరీ ఉన్నది. తరువాత రెండు సంవత్సరాల డైరీలు లేవు. 1955, 1956 సంవత్సరపు డైరీలున్నాయి కానీ 1957 డైరీలేదు. 1958 నుండి 1967 వరకు మొత్తం పది డైరీలు వరుసగా

ఉన్నాయి. దొరికిన మొదటి డైరీ అంతముందునుండే ఆయన డైరీలు వ్రాయటం ప్రారంభించి వుండటానికి వీలుంది. 1967లో మరణించే వరకు ఆయన డైరీ వ్రాశాడు. అయితే మధ్యలో ఆయా సంవత్సరాల డైరీలు దొరకకుండా పోయినవి 15. వీటిని గురించి శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మిగారు కూడా ఏమీ చెప్పలేకపోయారు. ముఖ్యంగా బుచ్చిబాబు నవలా వస్తువును గురించి ఆలోచించే సమయంలోని డైరీలు దొరకక పోవటం వలన ఆ నవల గురించి తెలియవలసిన రచయిత అంతరంగం వెలుగులోకి రాకుండా పోయింది.

దొరికినంతవరకు డైరీలలో కొన్నిరోజులు అసలేమీ వ్రాయబడలేదు. మరికొన్ని రోజులలో ఎత్తివ్రాసి చూపించదగినంత ముఖ్యవిషయాలు కనిపించవు. అలాంటివాటినన్నింటిని వదిలివేయటం జరిగింది. ఆయన దినచర్యలన్నీ కూడా యథాతథంగా ఎత్తివ్రాయలేదు. వాఙ్మయ జీవిత విశేషాలయిన రచనలు చేయటాన్ని గురించిన వివరాలను, వాటికి సంబంధించిన ఆదాయాలను, చేసిన ఉపన్యాసాలను, సమకాలీన సాహిత్యం, సినిమా మొదలైన కళారూపాలను గురించిన అభిప్రాయాలను, సమకాలీన రచయితలతో వున్న సంబంధ బాంధవ్యాలను దృష్టిలో వుంచుకుని బుచ్చిబాబు డైరీలలోని విషయాలను ఎత్తి వ్రాయటం జరిగింది. ఆ మేరకు బుచ్చిబాబు డైరీలు నా దృష్టి కోణం నుండి ,సాహిత్య సాంస్కృతిక ప్రయోజనాల కోణం నుండి కొంత సెన్సార్ అయినవనే చెప్పాలి.

బుచ్చిబాబు డైరీలు 1935 నుండి లభిస్తున్నాయి. అప్పటికి ఆయనకు 20 సంవత్సరాలు. ఇంటర్మీడియట్ చదువు పూర్తయింది. రచయితగా, చిత్రకారుడుగా, నాటక అభిమానిగా సాహిత్య అధ్యయన పరుడుగా ఆయన రూపొందుతున్న కాలం అది. ఆ కాలంలోనే ఆయన దినచర్య రచన ప్రారంభించారు.. ఇంగ్లీష్ భాషా సాహిత్యాల పట్ల ఆయనలో ప్రత్యేక అభినివేశం బలపడుతున్న కాలం కూడా అది. తరువాత ఆయన ఇంగ్లీష్ సబ్జెక్ట్‌తో బియ్యే చెయ్యటమే కాక ఇంగ్లీష్ ఎమ్మే కూడా చేసారు. అందువల్లనే కావచ్చు ఆయన డైరీలు చాలా వరకు ఇంగ్లీష్‌లోనే ఉన్నాయి. వాటిని ఎడిట్ చేస్తూ ఎత్తి రాసుకొంటున్నప్పుడు నేను ఇంగ్లీష్‌లోనే రాసుకొన్నాను. బుచ్చిబాబు చిత్రకారుడు కూడా కనుక డైరీలలో చాలా వాటికి స్వయంగా చిత్రించి వేసుకొన్న కవరు పేజీలు ఉన్నాయి.

ఈ డైరీలు బుచ్చిబాబు లేఖలే కాక ఆయనకు ఇతర సాహిత్యకారులు రాసిన లేఖలుతో సహా 'బుచ్చిబాబు వాఙ్మయ సూచిక' ను రూపొందించి నా సిద్ధాంత వ్యాసం 'చివరకు మిగిలేది:మానసిక సామాజిక స్రవంతి- నవలా విమర్శ' కు అనుబంధంగా ప్రచురించి ఇప్పటికి 32 ఏళ్ళు. 2015(జూన్ 14)-2016 బుచ్చిబాబు శత జయంతి సంవత్సరం. కొత్తతరాన్ని బుచ్చిబాబు సాహిత్య అధ్యయనం వైపు ప్రేరేపించటానికి బుచ్చిబాబు డైరీలు ప్రచురించటం అవసరమని అదెలా ఆచరణ సాధ్యం చెయ్యాలా అని ఆలోచిస్తున్న తరుణంలో 2015 జూన్ 14న అమెరికాలో వీక్షణం నెలవారీ సదస్సులో నేను పాల్గొనటం జరిగింది. కిరణ్‌ప్రభ గారి ఇంట్లో జరిగిన ఆ సదస్సులో బుచ్చిబాబు సాహిత్యం గురించి మాట్లాడే అవకాశం నాకు లభించింది. ఆ సందర్భంలో సాగిన సంభాషణ ఫలితం బుచ్చిబాబు డైరీలను కౌముదిలో సీరియల్‌గా ప్రచురించటానికి కిరణ్‌ప్రభగారు ఇష్టంగా ముందుకు రావటం. కొత్తతరం పాఠకులకు కొత్త పద్ధతిలో బుచ్చిబాబును చేరువ చెయ్యటం మంచిదే కదా అని నేను 'సరే' అన్నాను. ఇంగ్లీష్‌లో ఉన్న డైరీలను తెలుగు చేసి వేద్దామని కూడా ఆయనే అన్నారు. బుచ్చిబాబు డైరీల ప్రచురణకు సమయం సందర్భం ఇలా సమకూడాయి. ఈ నాడు ఇందుకు అవకాశం కల్పించిన కౌముది నిర్వాహకులు కిరణ్‌ప్రభ గారితో పాటు, ఆనాడు ఈ పనిలో ప్రేరణ అయిన బంగోరె (బండిగోపాలరెడ్డి)గారు ఈ పని ఇంత సమగ్రంగా చేయటానికి పూర్తి సహాయ సహకారాలు అందించిన శివరాజు సుబ్బలక్ష్మి గారు - నాకెప్పుడూ స్మరణీయులు.

- కాత్యాయనీ విద్మహే

(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

1955

ఈ సంవత్సరపు డైరీలు రెండు ఉన్నాయి. పిక్టోరియల్ డైరీ ఒకటి, పాకెట్ సైజ్ డైరీ ఒకటి. పిక్టోరియల్ డైరీలో విషయాలు ప్రధానంగా పేర్కొంటూ, పాకెట్ సైజ్ డైరీలో అదనపు సమాచారం ఉన్నప్పుడు దానిని ఇస్తూ వచ్చాను. పాకెట్ సైజ్ డైరీలో విషయం రాసినప్పుడు పక్కన బ్రాకెట్లో p అన్న అక్షరం తో సూచించాను. – అనువాదకురాలు

జనవరి

3. జె. కార్బెట్ (j.corbett)రచన టెంపల్ టీజర్ అండ్ మోర్ మాన్ ఈటర్స్(temple tisar & more man eaters) తెచ్చాను.రూ 6-8-0. ప్రయాగ మద్రాస్ నుండి వచ్చాడు. కాలేజిలో పాడాడు. అర్ధరాత్రి వరకు ఇంట్లో చదరంగం, వినోదం.

8. వి&కో కు వెళ్లి బహుమతి పుస్తకాలు ఎంపిక చేసాను.

13. మా వదిన కాపురం చివరిభాగం మూడు పేజీలు రాసాను.

15. బాంక్ నుండి 125/రూ

16. సుబ్బులుతో జనతాలో మద్రాస్ కు. (p)

21. నాన్న మాసికం.

22. మొక్కపాటి, లలిత లతో 'మిస్సమ్మ' కు

23. కాన్వాస్ మీద గీస్తూ....

ఫిబ్రవరి

1. హాల్ అండ్ కో నుండి పెద్ద వాటర్ కలర్ బాక్స్ రూ 18/8+1-8-0 (p)

4. మూర్తి మద్రాస్ నుండి టి.ఎస్. ఇలియట్ వ్యాసాల పుస్తకం పోయెట్రీ అండ్ క్రిటిసిజం తెచ్చాడు. రూ 6/8

9. ఫ్రెంచ్ ఇంప్రెషనలిస్టులు రూ 18/12 (p)

11. ఆంధ్రాలో ఎన్నికలు –సెలవు . కొత్త వాటర్ కలర్ బాక్స్ తో స్కెచ్ లు వేస్తూ ...

12. రూ 3/4 పెట్టి ఒక బ్రెష్ ,కలర్స్ తెచ్చాను. (p)

13. ఇలియట్ పోయెట్రీ &క్రిటిసిజం చదివాను. (p)

మార్చ్

16. ద్వంద్వాలు స్క్రిప్ట్ రాసాను. (p)

19. వి.ఉమ నుండి నవల 12 కాపీలకు 40 రూపాయలు వచ్చాయి.

21. నాన్న మాసికం . –సెలవు పెట్టాను.

ఏప్రిల్

3. లైఫ్ ఆఫ్ ఫిలిప్ విల్సన్ స్టీ చదివాను. (p)

8. గుడ్ ఫ్రైడే సెలవు – సాంగ్స్ ఆఫ్ ది సర్ఫ్ –ఆయిల్ పెయింట్ వేస్తూ ..

10. భరద్వాజ తో మూడు గంటలు ముచ్చట. –ల్యాండ్ స్కేప్ ఆయిల్ పెయింట్ వేస్తూ .. (p)

మే

4. వి అండ్ కో నుండి రూ 147/10 (p)

5. ఉదయం మెయిల్ కు ఇప్పనపాడు. ఆడ్లర్ సైకాలజీ తెచ్చాను.

8. సుబ్బారావు పెళ్ళికి హాజరయ్యాను. వెయ్యిమందికి భోజనాలు.

9. వాతావరణం బాగుంది. హార్మోనియం తో సంగీత విభావరి. (p)

10. విల్లాస్ ల్యాండ్ స్కేప్ ప్రారంభించాను.

11. విల్లాస్ సుబ్బారావు కు ఇచ్చాను.

12. సాయంత్రం తాపేశ్వరం లాక్ కు– అసలు ల్యాండ్ స్కేప్ ను చిత్రిద్దామని ... (p)

15. ఆంజనేయులు పరీక్షా ఫలితాలు నిలిచి పోయాయి. సత్తి తో మెయిల్ కు బెజవాడకు (p)

16. సంజయన్ సంచికకు హాస్యం మీద వ్యాసం ప్రారంభించాను. (p)

28. ఆఫీసు లో వ్యాసం (p)

29. ఉదయం వ్యాసం రాసాను. (p)

జూన్

4. సుబ్బులుతో బజారుకు వెళ్లి కుర్చీలు తెచ్చాను రూ 158/-

7. వి అండ్ కో నుండి 50 రూపాయలు ,బ్యాంకు నుండి 50 రూపాయలు

16. నాన్న ఎదూరి తద్దినాలు మొదటి రోజు. అన్నయ్య ఉదయం వచ్చాడు . (p)

25. సత్తితో చదరంగం (p)

జూలై

2. హక్స్ లే పుస్తకం కొన్నాను. (p)

5. కార్టూన్ వార్షిక మోరల్స్ అండ్ సొసైటీ పుస్తకం కొన్నాను.(p)

9. ప్రదర్శన కొరకు చిత్రాలను రాత్రి 9 గంటల వరకు ఉంచాను. (p)

13. అమ్మతద్దినం (p)

ఆగస్ట్

1.అలైడ్ ప్రచురణల వారికి 20 రూ మనియార్డర్ చేసాను. (p)

2. ఆర్నాల్డ్ బెనెట్ పత్రికలు. (p)

4. 'బాక్ టు గాడ్స్ కాజువాలిటీ' చూసాను.రాక్ హడ్సన్ ,మరియా హెన్ డ్సన్ నటన ,కథ బాగున్నాయి. ఒక కథ ప్రారంభించాను.(p)

5. ఊడిన చక్రం –వాడని పుష్పం కథ పూర్తి చేసాను. సుబ్బులు వరలక్ష్మీ వ్రతం చేసుకొంది– ఆహ్వానితులు వచ్చారు.(p)

అక్టోబర్

5. నౌసటన్ వ్రాసిన వ్రాత కథ భారతిలో అచ్చయింది.

8. డా. లంకా సుందరం నన్ను చూడటానికి వచ్చాడు. నేనాయనకు ఒక నవల ఇచ్చాను.(p)

13. కన్యాశుల్కం చూచాను. (p)

నవంబర్

3. రాజనాలతో మాట్లాడాను. నా నవలను ప్రశంశించాడు.

4. ఎం.పి తో కలసి 'దొంగరాముడు' చూచాను.

5. నా కథ అచ్చయిన కలకత్తా ఆంధ్రా అసోసియేషన్ వార్షిక అందింది.(p)

6. అరకువాలీపై కథ రాత్రి 9.30కి పూర్తయింది. టైపులో 18 పేజీలు(p)

1956

ఇది చాలావరకు ఖాళీగా ఉంది. వ్రాసినంత వరకు రేడియో కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన విషయాలు. జీవిత సంబంధ విశేషాలు ఏమీ లేవు.

1958

ఫిబ్రవరి

5. వైస్ ప్రెసిడెంట్ రాక పై నివేదిక కోసం మూర్తి తో కలసి రాత్రి రైలుకు అనంతపురం.

7. ఇంజనీరింగ్ కాలేజి వద్ద సంజీవరెడ్డి ఉపన్యాసం.

10. చివరి రోజు కావటం వల్ల సుబ్బులుతో కలసి ఎగ్జిబిషన్ కు –

21. ఆజాద్ మరణం

24. ఆజాద్ పై కవిసమ్మేళనం

మార్చ్

16. మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు మద్రాస్ చేరాను.

17. పిబి వై కారులో ఉదయం 9. 45 కు ఆలిండియా రేడియో సెమినార్ కు

19. స్పోకన్ వర్డ్ కార్యక్రమం లో తప్పులు ఏమిటి అనే విషయం పై 35 నిమిషాలు మాట్లాడాను.

25. కారులో శ్రీశైలం –

26. కాలినడకన కృష్ణాకి. ఉదయం ఏడింటికి ప్రారంభించి ఎనిమిది గంటలకు లోయలోకి దిగటం పూర్తయింది. తిరిగి ఎక్కటం 8.30 కి మొదలు పెడితే 9. 45 కు పూర్తయింది. 12 గంటలకు గుడికి. –భోజనం –మధ్యాహ్నం రెండుకు తిరుగు ప్రయాణం.

29. ద్వారపూడికి ఉదయం 7. 30 కి చేరాను.

ఏప్రిల్

1. ఆయిల్ పెయింటింగ్

8. ఉదయం 6. 30 కి ఇప్పనపాడు చేరాను.

11. మధ్యాహ్నం 2. 30 కి సుబ్బులు తో కలసి పాసెంజర్ కూపే లో ప్రయాణం. విజయవాడ స్టేషన్ కు లక్ష్మీ చలపతి రావు, ఎంపి– భోజనం తీసుకొని వచ్చారు.

12. ఉదయం 8 గంటలకు చేరాం. షాపింగ్ –రస్సెల్ ది 'వై అయాం నాట్ ఎ క్రిస్టియన్' కొన్నాను.

13. వై అయాం నాట్ ఎ క్రిస్టియన్ ––చదవటం పూర్తి చేసాను.

17. చివరకు మిగిలేది –ఎడిట్ చేస్తూ ..

28. నవల ఎడిటింగ్ పూర్తయింది.

మే

4. ప్రజామత కోసం కథ రాస్తూ ...

5. కథ రాస్తూ .. 107/12 ఇనకంటాక్స్ కట్టాను.

10. దిగజారిన మాలిన్యం కథ రాసి పోస్టు చేసాను.

11. చెంచు లక్ష్మి చూచాను.

12. హెర్బర్ట్ థామస్ పుస్తకం పూర్తి చేసాను.

16. 185 రూపాయలకు కింగ్స్ వుడ్ లో పుస్తకాల కేసు ఆర్డర్ చేసాను.

18. ఇంగ్లీష్ సినిమా

31. కృష్ణ శాస్త్రి కూతురు లక్ష్మి మరణవార్త. స్మాల్ పాక్స్ తో శుక్రవారం రాత్రి 11 గంటలకు పోయింది. ఎన్ ఆర్, బికెఆర్, ఎమ్ ఎన్ లతో కలిసి శాస్త్రి గారిని చూసాను.

జూన్

2. జీతం రోజు 546/

4. కింగ్స్ వుడ్ నుండి బుక్ షెల్ఫ్ రాత్రి 7 గంటలకు వచ్చింది.

10. జిపిఎస్ అరుణోదయ నాట్యమండలి 13 వ ఉత్సవాలు హాజరు కావటానికి విజయవాడ నుండి వెళ్ళాడు.

13. పుట్టిన రోజు, నూనె రాసుకొని స్నానం. సెలవు పెట్టాను.

14. నాన్న తద్దినం 1. 30 కల్లా పూర్తయింది. అన్నయ్య 338 రూపాయల డ్రాఫ్ట్ పంపాడు.

17. ఉడ్ హౌస్ కథలు ది మాన్ అప్ స్టేయిర్స్ ,చేంజ్ ఇన్ మాన్ అండ్ ఉమెన్ తెచ్చాను.

24. కథ మొదలు పెట్టాను.

జూలై

4. మహిళా కార్యక్రమం కోసం 15 నిమిషాల నాటకం 'పని సులువు' పూర్తి చేసాను.

5. జయంతి కోసం కార్యసాధకుల మహా కావ్యం కథ పూర్తి చేసాను.

8. పని సులువు మహిళా కార్యక్రమం.

19. నవలను కన్నడం లోకి అనువదించిన ఎమ్వి చౌడప్ప నుండి ఉత్తరం.

25. 4000 కాపీలు అమ్ముడైన పుస్తకం గురించిన వార్త హిందూ లో ..

29. సెలవు పెట్టాను. పుస్తకాలకు కవర్లు వేసుకొంటూ .. ఇంట్లో

ఆగస్ట్

1. బి కె రావు నుండి పుస్తకాల కవర్ల కోసం 3/రూ తీసుకొన్నాను.

7. రచయితలతో హుమాయూన్ కబీర్ కార్యక్రమానికి దాశరధి తో కలసి సాయంత్రం 4. 30 కి ఉర్దూ హాల్ కు. బి జి రెడ్డి అధ్యక్షత హెచ్ కె రచయితల స్వేఛ్ఛ గురించి చాలా బాగా మాట్లాడాడు.

8. తిమ్మారెడ్డిగారి ఉపన్యాసం,ఇంటర్వ్యూ రికార్డ్ చేయటానికి రామ గోపాలరావు తో కలసి తిమ్మారెడ్డి గారి ఇంటికి –వేణుమాధవ్,డి ఆర్ 5. 30 కి వచ్చారు. రాత్రి 7. 30 వరకు వేణుమాధవ్ అనుకరణ కళను ప్రదర్శిస్తూనే ఉన్నారు. రైలు కు వెళ్ళిపోయారు.

11.ఒంట్లో బాగా లేదు. దగ్గు,ఆయాసం.

14.డాక్టర్ వెంకటేశ్వర రావు ను సంప్రదించాను. అలర్జిక్ బ్రాంకైటిస్ –ఎవిల్,ఎల్కొసిన్ బిళ్ళలు.

23. 80 రూపాయలకు భోజనాల బల్ల తెచ్చాను.

28. కృష్ణాజి రూ 4/8 పెట్టి 'షేక్స్పియర్ ట్రాజడీ'తెచ్చి పెట్టాడు.

29. గాజుమేడ స్కెచ్ పూర్తి చేసాను.

సెప్టెంబర్

1. జీతం రోజు 546/

2. సాయంత్రం బజారుకు.పెన్నులు చూసాను. ఒథెల్లో,హామ్లెట్ ,లీర్ తెచ్చాను. 5రూపాయలు.

3. జపాన్ పెన్ తెచ్చాను. రూ 22/8

4. యువతీ మండలిలో తిమ్మారెడ్డి గారి కూతురి పెళ్ళికి –నగ్న కార్టూన్లు తెచ్చాను.1/8

7. కవిత్వం తిరగ రాస్తూ..

10. 'కలం పట్టని రచయితలసంఘం'ఇంగ్లిష్ లోకి అనువాదం ప్రారంభించాను.

13. 'కలం పట్టని రచయితల సంఘం'ఇంగ్లిష్ అనువాదం...ఆస్ట్రానమి హ్యాండ్ బుక్ 3రూపాయలకు తెచ్చాను.

16. అనువాదం రెండు పేజీలు. ఒథెల్లో చదివాను. అనువాదం ముగింపుకు వస్తున్నది.

19. దిగజారిన మాలిన్యం కథ 3 పేజీలు స్వతంత్ర ప్రచురించింది.

20. ఆంజనేయులు తో నారాయణ గూడా ఇల్లు చూడటానికి .. బెన్నెట్ సెర్ఫ్ కార్గీ పుస్తకం 2 రూపాయలకు తెచ్చాను. కలాకత్తాకు ఇంగ్లీష్ కథ పంపాను.

30. అన్నయ్య తీవ్రంగా జబ్బు పడ్డాడని రాత్రి 8. 30 కి ఫోన్.

అక్టోబర్

1. బస్సులో కర్నూలుకు సాయంత్రం 5. 50 కి చేరాను. హాస్పిటల్ కు వెళ్లి అన్నయ్యను చూసాను.

5. అన్నయ్య రాత్రి 11. 15 కు చనిపోయాడు. ఇంటికి రాత్రి 1. 30 కి. దహనం ఉదయం 10 గంటలకు

16. 12 వ రోజు. ఆరుగంటల బస్సుకు నంద్యాల నుండి బయలుదేరాను.9.45 కు కర్నూలు- హైదరాబాద్ చేరాను.

21. అభ్యంగన స్నానం- నిద్రలేదు. ఒంటరిగా ...

22. సాయంత్రం 7గంటలకు పురోహిత్ దగ్గరకు. లైఫ్ ఆఫ్ రమణ మహర్షి చదువుతూ ఇంట్లో ..

23. ఆఫీసులో జాయిన్ అయ్యాను.

నవంబర్

2. బోరిస్ పాస్టర్ నాక్ నోబెల్ ప్రైజ్ తిరస్కరించాడు.అతని జీవిత చరిత్ర తెచ్చాను.

3.బెమార్డ్ స్పిసిస్ బోయ్(Bemard spies buoy) రచన కేసెస్&లైఫ్ చదువుతూ ...

5. స్వతంత్ర ఆఫీసుకు వెళ్లాను. గోప శాస్త్రిని కలిసాను. నా కథ వచ్చిన మూడు సంచికలు తెచ్చుకున్నాను.

6. శివశంకర శాస్త్రి తో కలిసి నోరి ఆఫీసుకు వచ్చాడు.

డిసెంబర్

6. రామప్ప రిహార్సల్స్

7.రిక్షా లాగేవాళ్ళకథ ఇంగ్లిష్ లోకి .... మధ్యహ్నం రామప్ప రిహార్సల్స్.

9. రామప్ప రికార్డ్ చేయటం పూర్తయింది. రాత్రి 8 గంటలకు నారాయణ రెడ్డితో పార్టీ.

17. రామప్ప 20 నిమిషాల డిస్క్ –చాలా బాగుంది.

20. కారులో రామప్ప వెళ్ళటానికి ఏర్పాట్లు.

21. తెల్లవారుఝామున 4గంటలకు లేచాను. విద్యాభూషణ్ ఇంటికి వెళ్లాను. కాఫీ తాగాను. ఆయన బొమ్మాలు చూసాను. ఉదయం 7.10 కి వానులో రామప్పకు బయలుదేరాం. –11.15 కు వరంగల్ చేరాం –వెయ్యిస్తంభాల గుడిలో ఆహారం తీసుకొని రామప్ప చేరేసరికి 2.15. ఫోటోలు తీసుకొని 4 గంటలకు బయలుదేరాం. హైదరాబాద్ చేరేసరికి రాత్రి 10.30. ఒక కళాకారుడితో, ఆయన భార్య తో ఒక సంతోషకరమైన ప్రయాణం.

24. పెళ్లినాటి ప్రమాణాలు –సినిమాకు

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments